

Beeldvorming

van beton naar canvas

Voorwoord

“Leeuwarden behoort in Nederland tot de steden met de hoogste kwaliteit aan graffitikunst”

Deze uitspraak klinkt raar uit de mond van een wethouder die er eigenlijk op moet toezien dat de stad schoon en netjes is. Dat graffiti daar juist een bijdrage aan kan leveren zal niet voor iedereen direct logisch overkomen.

Op 10 september 2001 bood een groep graffitikunstenaars toenmalig wethouder Bilker een portret van prinses Maxima aan. Dit was het begin van een georganiseerd graffiti-project, ondersteund door de Stichting Wijkwerk Leeuwarden. Er werden duidelijke afspraken gemaakt. De kunstenaars hadden een voorbeeldfunctie in de stad en ontvingen zelfs opdrachten van de gemeente Leeuwarden welke hebben bijgedragen aan het verlevendigen en verfraaien van vele openbare ruimten.

Door deze samenwerking is de kwaliteit van de graffitikunst sterk verbeterd. Dit magazine geeft een overzicht van de projecten die in de afgelopen jaren in Leeuwarden zijn gerealiseerd. Bussen, bouwketen, te slopen gebouwen en muren werden het werkterrein van de zeven deelnemende kunstenaars. Zonder overdrijven kan ik zeggen: met fantastische resultaten!

Van ergernis of overlast is in Leeuwarden al lang geen sprake meer. In de komende jaren willen we het niveau nog meer verbeteren en de banden met het georganiseerde spuiten nog verder aanhalen. Met enige trots durf ik daarom te beweren dat Leeuwarden dé graffitihoofdstad van Nederland is.

Wethouder Yvonne Bleize.
Gemeente Leeuwarden

VAN KLADDE NAAR KUNST; LEEUWARDEN ALS GRAFFITI-HOOFDSTAD

Hilde van der Iest

Douwe Beimin

De gemeenteraad van Leeuwarden heeft in 2001, toen zij een motie over de graffiti-aanpak aannam, niet kunnen denken dat Leeuwarden in zes jaar tijd op de kaart kon worden gezet als graffiti-stad. Beter gezegd als graffiti hoofdstad van Nederland. Er is geen gemeente in ons land die zo'n duidelijk beleid heeft ontwikkeld en met zoveel succes heeft weten uit te voeren.

Was er zes jaar geleden nog grote ergernis over allerhande graffiti-uitingen in de stad, nu is dat omgeslagen in waardering voor graffiti en heel veel graffiti-kunst in de Leeuwarder binnenstad en daar buiten. Leeuwarden is in zes jaar tijd opgefleurd met mooie kunstprojecten op tijdelijke en vaste plekken. Er is veel meer kleur in de stad als voorheen en de 'vieze muren' zijn én door schoonmaak activiteiten en door graffiti-kunst nagenoeg verdwenen. Er komen vragen om graffiti-kunst aan te brengen van zowel bewonersorganisaties, corporaties, de gemeente Leeuwarden als van particulieren. Actieve graffiti spuiters in het straatbeeld zijn zo langzamerhand een normaal verschijnsel in Leeuwarden. Tijdens graffiti-projecten waarbij meerdere graffiti-artisten betrokken zijn worden er vooraankondigingen geplaatst in lokale kranten met een oproep om te komen kijken. Duizenden bezoekers van de binnenstad van Leeuwarden hebben afgelopen jaren een kijkje genomen bij de diverse projecten die hebben plaatsgevonden. En iedere project heeft weer geleid tot nieuwe projecten en opdrachten. Graffiti leeft in Leeuwarden en is niet meer weg te denken uit het Leeuwarder straatbeeld. En Leeuwarden is trots op het feit dat het hier heeft plaatsgevonden.

Graffiti heeft Leeuwarden op de kaart gezet en andersom.

De start van het graffiti project Leeuwarden.

Het begon feitelijk met een motie die in 2001 in de gemeenteraad van Leeuwarden werd aangenomen op initiatief van de PAL/Groen-Links fractie. De motie die de gemeenteraad geeft aangenomen betrof een graffiti-aanpak die bestond uit de volgende onderdelen:

- het schoonmaken- en houden van de Leeuwarder binnenstad
- het, samen met de politie, opsporen en aanpakken van de graffiti-spuiteers
- het stimuleren van graffiti op legale plekken.

Na het aannemen van deze motie heeft de gemeente contact gezocht met de Stichting Wijkwerk Leeuwarden en een andere organisatie, met de vraag of zij samen dit initiatief wilden ondersteunen. En met name het onderdeel 'stimuleren van de artistieke waarde van graffiti'. Hoewel de SWL geen ervaring had met graffiti-uitingen en nauwelijks graffiti spuiters kende, leek het de SWL een pracht van een uitdaging om op te pakken. Omdat de samenwerking met die andere organisatie niet van de grond kwam besloot de SWL om het project alleen te gaan dragen, ondersteunen en uitwerken.

De SWL heeft één van haar medewerkers, t.w. Douwe Beimin, aangesteld om de schouders onder dit project te zetten. Een van de belangrijkste taken was het contact leggen met Leeuwarder graffiti-spuiteers. Een andere opdracht was het vinden- en 'veroveren' van een aantal legale graffiti-plekken in de stad. De eerste legale plek die toen werd binnengehaald waren twee muren van de sporthal Nijlân in Huizum-west. Twee wethouders gaven hun zegen aan dit initiatief; afgesproken werd dat de noordelijke en de westelijke muur van de sporthal gebruikt mochten worden. Als tegenprestatie moesten de zuidelijke muur en de oostelijke muur graffiti-vrij worden gehouden.

Graffiti als Leeuwarder exportproduct.

De initiatieven van Leeuwarden op graffiti-gebied zijn ook buiten onze gemeente bekend geworden. Steeds vaker komen er vragen om informatie binnen bij de gemeente of de SWL. In veel gevallen heeft dit geleid tot het toesturen van nota's en evaluaties. Een aantal keren heeft een delegatie van de gemeente en SWL optredens verzorgd voor burgemeesters, wethouders, cultuurinstellingen, congressen etc. Hierbij viel het op dat bijna alle partijen waarmee gepraat werd, dachten met het bestrijden van graffiti het probleem op te kunnen lossen. Keer op keer hebben we vanuit de Leeuwarder ervaringen aangegeven dat dat een onjuiste keuze is. En dat juist de combinatie van de drie Leeuwarder beleidspoten voor succes kan zorgen.

Bemoeienis met de landelijke politiek.

In de herfst van 2004 kwam er uit de koker van de PvdA- en de CDA fracties in de Tweede Kamer een tien punten voorstel om de graffiti in Nederland aan te pakken. De kamerleden Peter van Heemst (PvdA) en Sybrand van Haersma Buma (CDA) kwamen met voorstellen die alleen waren gericht op pakken, straffen, bewaken etc. Als reactie heeft de SWL een twaalfpunten plan opgesteld en die naar de beide heren en de verantwoordelijk minister gestuurd. Ook zijn de beide kamerleden uitgenodigd en beiden hebben een werkbezoek aan Leeuwarden afgelegd. Voor beide heren was het een eye-opener om kennis te nemen van het Leeuwarder beleid en van de uitvoering en effecten hiervan.

Continuïteit in samenwerking is belangrijke voorwaarde voor het welslagen van het graffiti-project.

Vanaf het begin van het project zijn de contactpersonen van uit de gemeente als vanuit de SWL dezelfde geweest. Vanuit de gemeente was mevrouw Hilde van der Iest het contactpersoon en vanuit de SWL Douwe Beimin. Door het feit dat er steeds met dezelfde contactpersonen werd gewerkt was er ook continuïteit in het project. Partijen raakten op elkaar ingespeeld en de samenwerking verliep vanaf het begin soepel en adequaat.

De start van een lange reeks activiteiten.

Na een periode van kennismaken- en vertrouwen opbouwen met een aantal graffiti-sputters werden de eerste activiteiten georganiseerd. De eerste was een lange reeks activiteiten, was het plaatsen van een graffiti-ster bij de sporthal Nijlân in de wijk Huzum-west. De tweede was een jam op twee muren van de sporthal Nijlân in de wijk Huizum-west. De eerste prijs van deze wedstrijd-jam was het bespuiten van de FEC-city bus van Arriva. Daarna zijn er nog vele jams gehouden op diverse plekken in de stad. Sommige met steun van de SWL maar ook op eigen initiatief van de schrijvers zelf. Dat Leeuwarder de afgelopen jaren meer en meer bekend is geworden onder graffiti-sputters uit den lande en daarbuiten, blijkt uit het feit dat er vele gasten van elders in Leeuwarden hun kunsten komen vertonen. Door de bezoeken van deze gasten zijn er veel nieuwe contacten gelegd. Veel schrijvers van elders waren verbaasd dat er in Leeuwarden zoveel mogelijk was terwijl er bijvoorbeeld in steden als Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Zwolle en Groningen niets georganiseerd werd en alleen werd ingezet op pakken en straffen.

Uitbreiding van het aantal Halls of Fame.

Al een aantal jaren lang was er een min of meer legale plek langs het spoor tegenover de wijk Cammingaburen; 'de lange muur' genoemd. De aanwijzing van de sporthal als graffiti Hall of Fame was een belangrijke stap in het realiseren van legale graffiti-plekken. Als je graffiti-kunst wilt stimuleren dan moet je de graffiti-sputters ook in de gelegenheid stellen om hun kunsten op legale plekken te vertonen. Er is veel inspanning verricht door zowel de sputters zelf, door de gemeentelijke organisatie als door de SWL. In de afgelopen jaren zijn er nog een aantal legale graffiti-plekken gerealiseerd. Hiervan noemen we de twee voetgangers- en fietserstunnels onder de rondweg bij de wijk Bilgaard, de geluidsmuur langs de Drachtsterweg bij de wijk Aldlân, drie muren van het Stephensonviaduct waarvan één muur direct aan het spoor ligt. Een hot-spot dus. Er wordt nog steeds gekeken naar andere plekken om een nieuwe Hall of Fame te realiseren.

Bouwschuttingen en slooppanden als lustobject.

Sinds jaar en dag worden bouwschuttingen en slooppanden onder de tags en snelle 'pieces' gezet. Vaak geeft dat een rommelig en ongeorganiseerd beeld. Door contacten te leggen met bouwondernemingen en eigenaren van (sloop)panden werden veel legale maar tijdelijke graffiti-mogelijkheden gerealiseerd. Tientallen bouwschuttingen o.a. rond de verbouw van het stadhuis en de verbouw van de Mazzelshop, werden legale plekken. Plekken waar veel gebruik van werd gemaakt. Ook een aantal slooppanden konden als tijdelijke plek worden gebruikt. We noemen hierbij de slooppanden en de garage in de Vegelinbuurt in de wijk Achter de Hoven, de voormalige Leeuwarder Papier Fabriek (LPF) en het bedrijf Atoglas. Bij één van deze objecten t.w. de LPF is een grote jam georganiseerd met als thema Wallstreet. Een zestigtal schrijvers hebben dit voormalige fabriekscomplex omgetoverd tot een kleurrijke aanwinst in het Leeuwarder straatbeeld. Het is zaak om voortdurend attent te zijn op bouw- en sloopactiviteiten. Door een prima communicatie tussen de gemeente, graffiti-schrijvers en de SWL kunnen er vele objecten worden gerealiseerd.

Particuliere muren ter versiering van de binnenstad.

Ook veel eigenaren van winkelpanden in de binnenstad ergerden zich aan oude graffiti-uitingen en kwamen bij de SWL of gemeente met het verzoek of er niets aan gedaan kon worden. Vaak ook is er een initiatief genomen vanuit de schrijvers zelf of vanuit de SWL om eigenaren van panden te benaderen. Opvallend was dat veel eigenaren na een gesprek en het zien van een ontwerp, enthousiast werden over het aanbrengen van graffiti kunst. Zeker ook in combinatie met de 'garantie' dat graffiti-schrijvers elkaars werk respecteren en niet beschadigen. Dit in tegenstelling tot de Halls of Fame waarbij dit wel gebeurt en is toegestaan. Inmiddels zijn tientallen particuliere muren in de binnenstad en daarbuiten voorzien van graffiti kunst. Een deel van het versieren van particuliere panden werd door de eigenaren zelf betaald; een ander deel is door het activiteiten budget dat door de gemeente aan de SWL beschikbaar is gesteld, gerealiseerd of in combinatie.

Schoonmaakcontract

Belangrijk voor de Binnenstad en de Schrans is het schoonmaakcontract dat de Gemeente Leeuwarden in samenwerking met de andere grotere verhuurders heeft afgesloten. Winkeliers kunnen graffiti overlast gratis bij schoonmaakbedrijf Nivo Noord melden via graffiti@nivo noord.nl. Binnen veertien dagen wordt de ongewenste graffiti verwijderd. Graffiti op straatmeubilair of op ander bezit van de gemeente kan ook via dit emailadres worden doorgegeven. Twee keer per jaar wordt nog een inspectieronde gehouden waarna een inhaalslag plaatsvindt van de niet gemelde graffiti. De gemeente hecht aan het snel verwijderen van racistische leuzen. Vorig jaar is het contract met dit onderdeel uitgebreid tot over de gehele gemeente. U kunt ook voor uw wijk de aanwezigheid van racistische leuzen melden. Deze worden dan gratis binnen 24 uur verwijderd. U kunt hiervoor eveneens contact opnemen met het mailadres van Nivo noord. Tot slot is het ook mogelijk om uw pand, bedrijf, school of winkelcentrum aan te melden voor een schoonmaakabonnement. Uitgangspunt is dat de eigenaar zelf verantwoordelijk is en toestemming heeft gegeven voor deelname aan zo'n abonnement.

Minder ergernis

Dat het graffiti project wordt gewaardeerd blijkt ook uit de cijfers die inmiddels uit het wijsignaleringsysteem bekend zijn. Het aantal mensen dat zich nooit ergert aan graffiti in de binnenstad is gestegen van 12% (in 1999) naar 19% (in 2001), 24% (in november 2003) tot 30 % (2005). Ook deze cijfers tonen aan dat de Leeuwarder aanpak werkt.

Informatie over het Leeuwarder graffiti project.

Voor meer informatie over dit project kunt u terecht bij Hilde van der Iest sector Wijkzaken gemeente Leeuwarden
Hilde van der Iest email: hvdienst@leeuwarden.nl 058-233 88 88 of bij
Douwe Beimin van de Stichting Wijkwerk Leeuwarden email: beimin@swl.eu 0622346282.

BELANGENBEHARTIGING D.M.V. STICHTING GRAFFITIPLATFORM LEEUWARDEN.

In het begin van het project waren de graffiti schrijvers alleen georganiseerd in hun eigen crews (een groepje bevriende graffiti schrijvers). Na twee jaar van samenwerking binnen het Leeuwarder project werd besloten een Graffitiplatform Leeuwarden op te richten. Het doel van dit platform was om gezamenlijk de belangen van graffiti in Leeuwarden te behartigen, te zorgen voor meer legale plekken in de stad, zorg dragen voor mooie jams en andere happenings en het verwerven van particuliere opdrachten. Het platform is in het begin van 2007 omgevormd tot een stichting. Door het kunnen werken vanuit een rechtspersoon konden er ook aanvragen naar fondsen worden gedaan, kon er een bankrekening worden geopend en konden overeenkomsten worden aangegaan met bijvoorbeeld de gemeente Leeuwarden. Het is de bedoeling dat de stichting Graffitiplatform Leeuwarden zelfstandig haar zaken behartigt. De SWL blijft de stichting Graffitiplatform Leeuwarden ondersteunen bij haar werkzaamheden.

Het postadres van de stichting Graffitiplatform Leeuwarden is Achter de Hoven 114e, 8933 AK, Leeuwarden.
Het webadres van de stichting is www.graffitiplatformleeuwarden.nl

PvdA-fractie Tweede Kamer: "PAK DE GRAFFITTI AAN"

Tien concrete maatregelen om de bestrijding van graffiti te intensiveren.

- Graffitiwerende coating wordt bij nieuwbouwprojecten standaard aangebracht. In overleg met de producenten van bouwmaterialen en met technische onderzoekers komt er onderzoek om deze deze mogelijkheden te ontwikkelen en toe te passen.
- Er komt een opruimplicht voor gemeenten en grote eigenaren van onroerend goed. Ze moeten aangebrachte graffiti zo snel mogelijk verwijderen. - Want de ene verloedering lokt de volgende uit.
- Er komt mobiel cameratoezicht voor bliksemacties om daders af te schrikken en ze zo mogelijk op beeld vast te leggen. Mogelijke juridische beletselen voor deze aanpak worden opgeruimd.
- Een deel van de bouwsom van grote bouwwerken worden verplicht ingezet om tijdens de bouw te zorgen voor extra particuliere beveiliging in de nacht en de weekenden.
- Bij de verkoop van spuitbussen komt er een identificatieplicht zodat de verkoop kan worden beperkt tot bijvoorbeeld 18 jarigen en ouder.
- Informatie over graffiti, daders, schade en strafzaken wordt centraal verzameld en geanalyseerd om sneller en effectiever te kunnen opsporen.
- Daders die zijn betrapt krijgen de plicht de aangebrachte schade zelf te herstellen en als dat niet mogelijk is dan zullen ze worden verplicht de aangebrachte schade tot de laatste euro te gaan betalen.
- De straffen voor deze vorm van vernielingen gaan omhoog.
- Gemeenten wijzen een aantal gebieden aan waar in de openbare ruimte graffiti als kunstvorm kan worden beoefend.
- Politie gaat 's nachts frequenter en onopvallend surveilleren ook op de plekken die kwetsbaar zijn voor graffiti.

Den Haag, augustus 2004.

STICHTING WIJKWERK LEEUWARDEN (SWL). TWAALF PUNTEN AANPAK GRAFFITIBELEID LEEUWARDEN.

- Erkennen en respecteren dat graffitikunst een kunstvorm is.
- Het contact leggen, het goed contact onderhouden en het organiseren van de graffiti-sputters.
- Het inschakelen van een partij die vertrouwen bij de sputters weet te winnen en met hen opkomt voor de belangen van graffitikunst.
- Het beschikbaar stellen van legale graffiti-muren door de gemeente en aan haar gelieerde instellingen en het maken van afspraken met sputters over de gedoogmuren.
- Het maken van afspraken met bouwbedrijven en opdrachtgevers over het beschikbaar stellen van bouwschuttingen voor graffitikunst.
- Samen met de graffiti-sputters organiseren van graffiti-workshops op scholen en graffiti-contests voor beginnende sputters.
- Weten dat de gemeente ondersteuning verleent en fungeert als intermediair bij contacten met mogelijke opdrachtgevers en subsidieverstrekkers.
- Weten dat de gemeente 100 % betrouwbaar is bij haar steun voor het stimuleren van graffitikunst.
- Het beschikbaar stellen door de gemeente van financiële middelen ten behoeve van projecten en jams.
- Het ondersteunen van gepakte graffiti-sputters en pleiten voor werkstraffen die afgedaan kunnen worden bij de vertrouwenspartij ten behoeve herstelwerkzaamheden of van graffitiprojecten.
- Het verhogen van het artistieke niveau van de sputters en het stimuleren van exposities e.d.
- Het zorg dragen voor een goede publiciteit rond graffitiprojecten. Meer voldoening en erkenning voor de sputters en meer acceptatie van de buitenwacht.

Douwe Beimin, 17 oktober 2004.

REPLY DSGN

**“De passie voor graffiti laat zich niet omschrijven.
Het is zoveel meer dan alleen je naam ergens opschrijven, het is een levenswijze”**

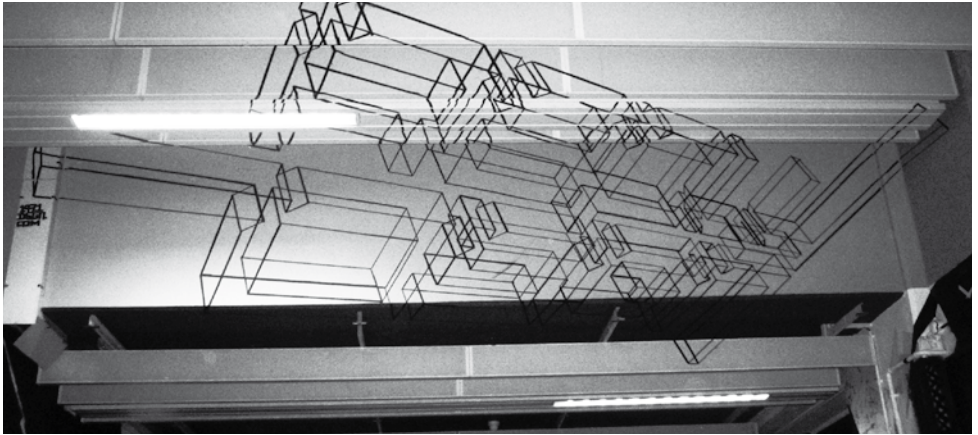
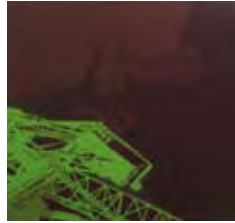
Chris Hempenius

Hij is actief sinds 1986. Ten tijde van de eerste hiphop golf die Nederland vanuit Amerika overspoelde schreef hij onder de naam Mark. Hij is al meer dan 20 jaar actief binnen de Nederlandse graffiti-scene. Wat begon met een eenvoudige schets en een spuitbus groeide uit tot een passie voor grafisch ontwerp buiten het gangbare stramien. Voor deze grafische vormgeving ontstond de naam Reply. Zijn doelstelling is de positieve kant van graffiti te belichten. Naast het meewerken aan de SWL-projecten realiseerde hij een gedoogzone in Sneek. Ook gaf hij workshops o.a in het Krasnapolsky hotel te Amsterdam en bij de GGZ Friesland te Leeuwarden. Dit alles in het kader van een positievere beeldvorming ten opzichte van het fenomeen graffiti.

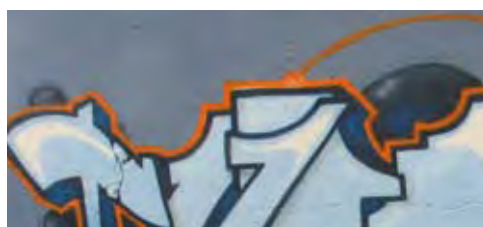
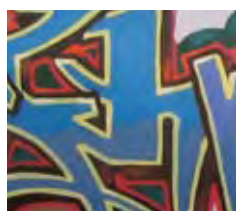
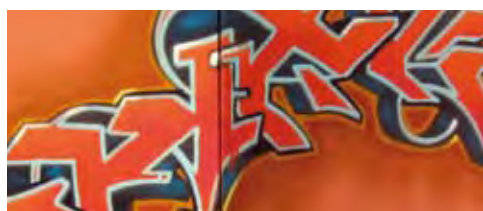
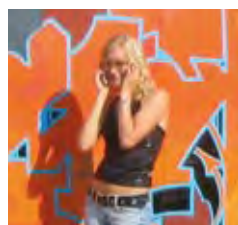
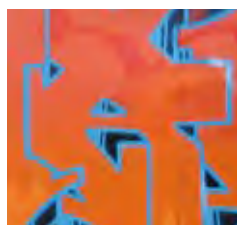
In de loop der jaren heeft Reply een voorliefde ontwikkeld voor de toepassing van grafische elementen op zeer uiteenlopende manieren. Daarbij hanteert hij diverse technieken; schilderen, beeldhouwen, houtbewerking, etsen, digitale beeldbewerking en het gebruik van sjablonen.

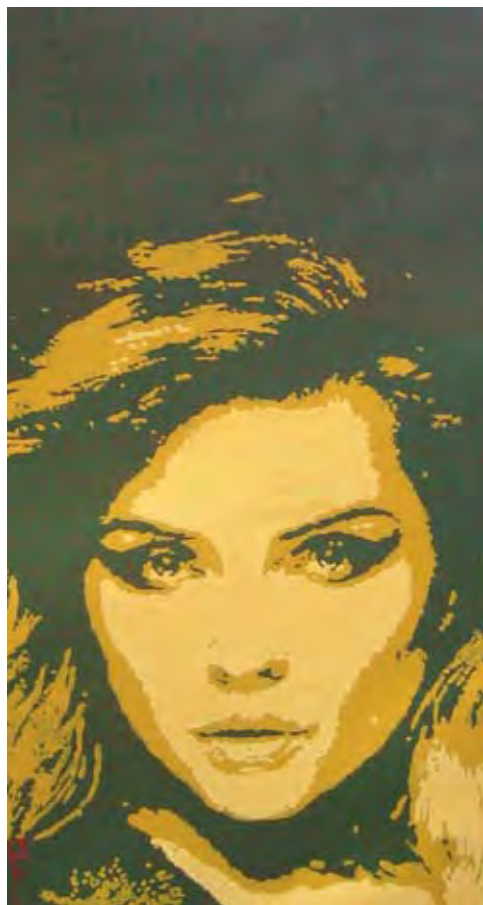
Zijn werk laat zich het beste omschrijven als constructivisme zonder pretentius te zijn. In zijn werk probeert Reply niet per se een boodschap over te brengen maar een andere dimensie te geven aan een object of ruimte. De omgeving wordt vaak bij het werk betrokken en draagt daardoor bij aan de sfeer die het werk overbrengt. Verlaten fabriekscomplexen zijn het ultieme landschap voor zijn uitingen waar de schilderijen de omgeving uit hun context plaatsen. De details vormen samen een geheel en daarbij is kwaliteit ondergeschikt aan originaliteit. Beter goed bedacht dan slecht gejat. De scheidslijn tussen populaire en elitaire cultuur is dun. Wat er vandaag de dag op straat wordt gemaakt, hangt morgen misschien in het museum. Wat begint op straat vindt uiteindelijk zijn weg in de mode, vormgeving en reclame. Tegenwoordig is Reply werkzaam als grafisch vormgever in het noorden van Nederland.

De passie voor graffiti laat zich niet omschrijven. Het is zoveel meer dan alleen je naam ergens opschrijven, het is een levenswijze.

Sneek 2007, Amsterdam 2007, Leeuwarden 2004, Sneek 2002

Sneek 2004, Denemarken 2005, Sneek 2006, Leeuwarden 2005

DORUS

“Graffiti is tenslotte een vorm van reclame voor jezelf”

Dorus Walon

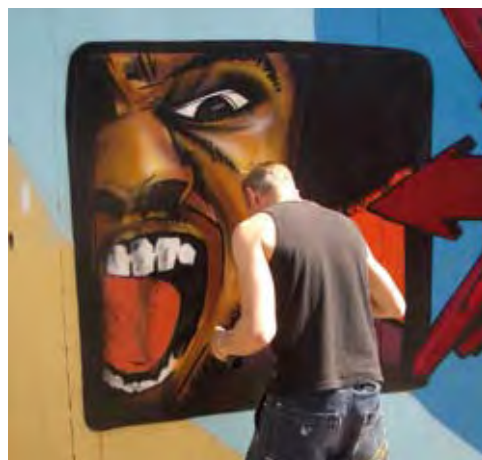
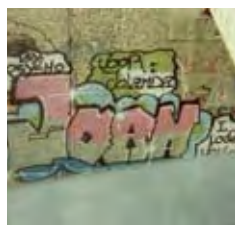
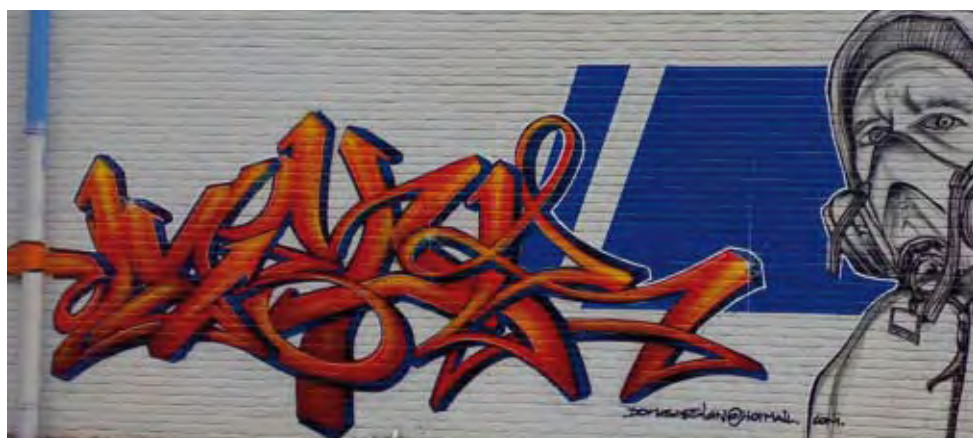
Één van de drijvende factoren binnen de groep die Leeuwarden en omstreken rijk is aan graffiti kunstenaars. Sinds de jaren '80 actief in de Leeuwarder hiphop-scene en in deze jaren ook voor het eerst in aanraking gekomen met graffiti. Onder andere door de films “Breakdance” en “Style Wars” begon Dorus met graffiti. Passie voor tekenen zit hem in zijn bloed. Dat is niet raar, want zijn vader is architect en zijn oom kunstenaar. Zijn opleiding op het C'ibap speelde een grote rol in het leggen van de basis, later behaalde hij zijn diploma standbouwer/winkelinrichting. Dorus zette zijn eerste piece in 1986 en het spelen met de vormen van letters is tot op de dag van vandaag zijn bezigheid. Tegenwoordig is hij aan het werk in de reclame als decoratieschilder en is bezig met autobeletering, wat natuurlijk dicht bij zijn hobby ligt.

Daarnaast is hij voorzitter van Stichting Graffiti Platform Leeuwarden. Deze stichting is vijf jaar geleden opgericht in het kader van een andere aanpak van de graffiti overlast. Met succes, want samen met andere collega's zijn veel problemen opgelost en zijn zeven gedoogzones het resultaat. Een groot project langs het spooreplacement bij de Wijnhornerstraat is daarvan een mooi voorbeeld. De 188 meter lange en 3,5 meter hoge muur is een aanwinst voor de stad. Naast het begeleiden van projecten en het aannemen van opdrachten houdt hij zich bezig met grafische vormgeving. Waaronder het creëren van logo's, briefpapier, visitekaartjes en boekomslagen. Dorus heeft ook affiniteit met het ontwerpen en vormgeven van interieur en displays voor in winkels. Vóór zijn huidige baan was hij ook actief in deze branche bij verschillende interieur bedrijven en standbouwers in Friesland.

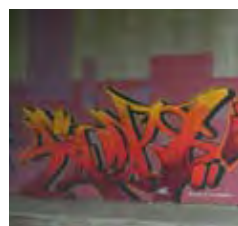
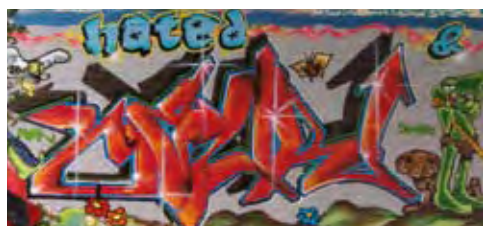
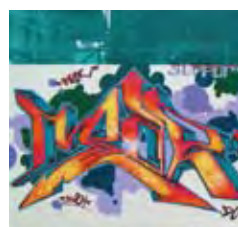
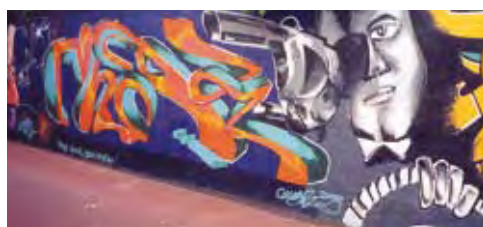
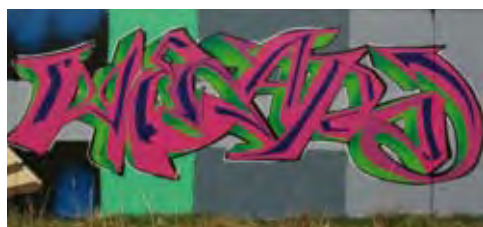
Reclame en design zijn nauw aan elkaar verbonden in Dorus zijn omgeving, graffiti is tenslotte een vorm van reclame voor jezelf en dat laat Dorus niet ongezien!

Arriva Leeuwarden 2007, LTS Leeuwarden 2007, Kobbekooi Leeuwarden 2007, Gemeentewerken 2005, Oude Lombardssteeg Leeuwarden 2007

Leeuwarden 2007, Pioniers Leeuwarden 1986, Leeuwarden 2005

CLYDE

“CANVAST”, wat staat voor werken op “canvas”, de “can” vast en “het kan vast”

Klaas Lageweg

Knallend kleurgebruik op sombere, ruige, snelle en diepe achtergronden, die samensmelten door levendige structuur en gelaagdheid. In een vaak asymmetrische setting worden de kleurrijke elementen in een vloeiende en op technische manier uitgewerkt.

In dit magazine een overzicht van zijn werk als beeldend kunstenaar. In 1993 begonnen aan het fenomeen “graffiti”. Na een “illegale” periode werden de aangewezen “legale” plekken, zoals tunnels en viaducten, een doelwit. De drang om werk op canvas te vereeuwigen begint omstreeks 2000. Naast het vrije werk, actief in opdracht. Dit alles onder de naam “CANVAST”, wat staat voor werken op “canvas”, de “can” vast en “het kan vast”.

3D

De platte graffiti-letter wordt vervangen door 3D vormen welke gebaseerd zijn op het pseudoniem “Clyde”. De letter “Y” vormt de basis voor deze uiting van driedimensionale expressie in het platte vlak. Door aanbreng van licht en donker komen de vormen van het doek af.

Rusty cans

Met de serie “rusty cans” worden de doorleefde verroeste elementen in een beeldvullende setting geplaatst. Er ontstaat een uitgesneden close-up van een verrot en verpaupert stuk gereedschap op aarde. Iets kleins wat groot is uitgebeeld in deze wegwerp-maatschappij. Het realisme wordt versterkt door de aanbreng van levendige structuur.

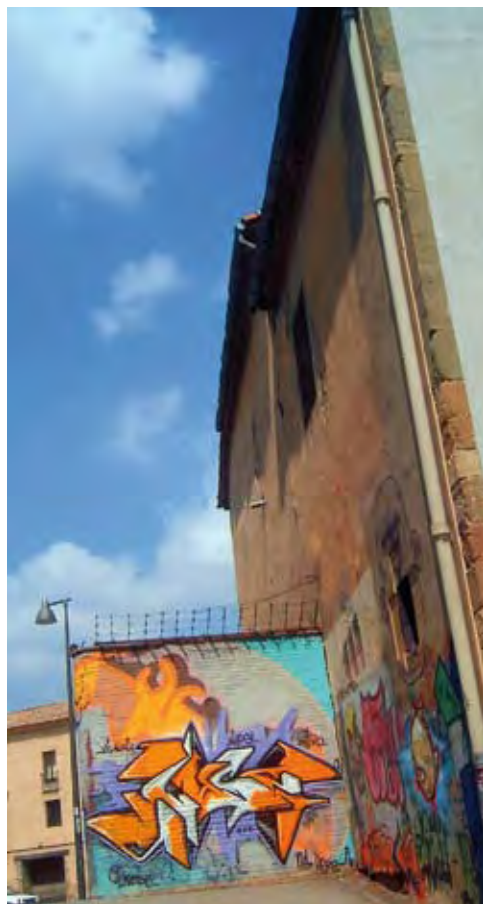
Trappen

Deze schilderijen staan symbool voor de zoektocht in het leven. De ups en downs die iedereen kent zijn verwerkt doormiddel van trappen die tegen elkaar in lopen. Ze beginnen en eindigen in het vlak met verschillende dieptes, en zijn weergegeven op een snelle, ruige, grafische en schetsmatig manier vol reliëf.

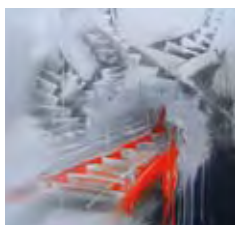
Sculpturen

“Het vangen van de driedimensionale gedachten in wat voor materiaal dan ook”. De letters geven een basis inspiratie om het materiaal te vormen. De uitdaging van het weghalen of toevoegen van de materie geeft je de kans om het beeld in de ruimte veel gezichten te geven.

Vic Spanje 2007, Leeuwarden 2007

Rusty Cans, Trappen, Sculptuur Leeuwarden 2007, Sitges Spanje 2007, Harlingen 2007, Tarragona Spanje 2007, Leeuwarden 2007

**“Hij vond het gewoon mooi lijken,
al die kleuren en teksten op de muur”**

Elmer Tuinstra

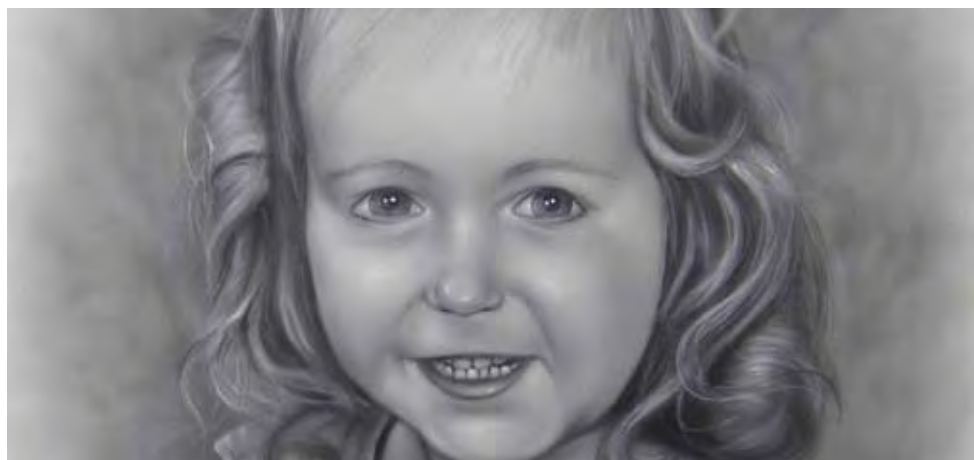
In 1988 begon hij met graffiti, geïnspireerd door de lokale graffiti-schrijvers. Hij vond het gewoon mooi lijken, al die kleuren en teksten op de muur. Toen hij het boek “Aerosol Art” kreeg, was hij zwaar onder de indruk van de Parijse en New Yorkse graffiti-scène. Vooral Bando en Mode 2 inspireerden hem. Hij spoot tot 2000 voornamelijk letters en tussendoor wat commerciële opdrachten. Daar gebruikte hij ook wel andere technieken, zoals de kwast of airbrush, wat hij nog steeds doet .

Op een jam in Wiesbaden in 2001, zag hij Tasso spuiten, die later de Maclaim-crew vormde met meerdere spuiters. En sindsdien is hij, mede door hem meer portretten en landschappen gaan spuiten. Maar ook haalt hij zijn inspiratie uit de schilderkunst van de 16e, 17e en 18e eeuw. Dat kwam door een graffiti-boek van Won ABC. Die had “De Autopsie” een schilderij van Rembrandt nagespoten. Dat vond hij erg indrukwekkend, hoe hij dat had gedaan. Zo is hij zich meer gaan verdiepen in de 16e, 17e en 18e eeuwse kunst. Hij vindt het meesterlijk hoe die schilders een compleet verhaal kunnen schilderen op doek of op een muur in de mooiste composities. En dat ze het menselijk lichaam perfect in alle posities kunnen schilderen. Wat hem opvalt aan die schilderkunst uit die tijd zijn de kleine details en het mooie kleurgebruik in combinatie met lichtvallen en schaduwpartijen. Zoals bijvoorbeeld Rembrandt en Caravaggio en vele anderen uit die tijd. Dat is voor hem zeer inspirerend. Maar ook kunstenaars uit de huidige tijd vormen een inspiratiebron voor hem.

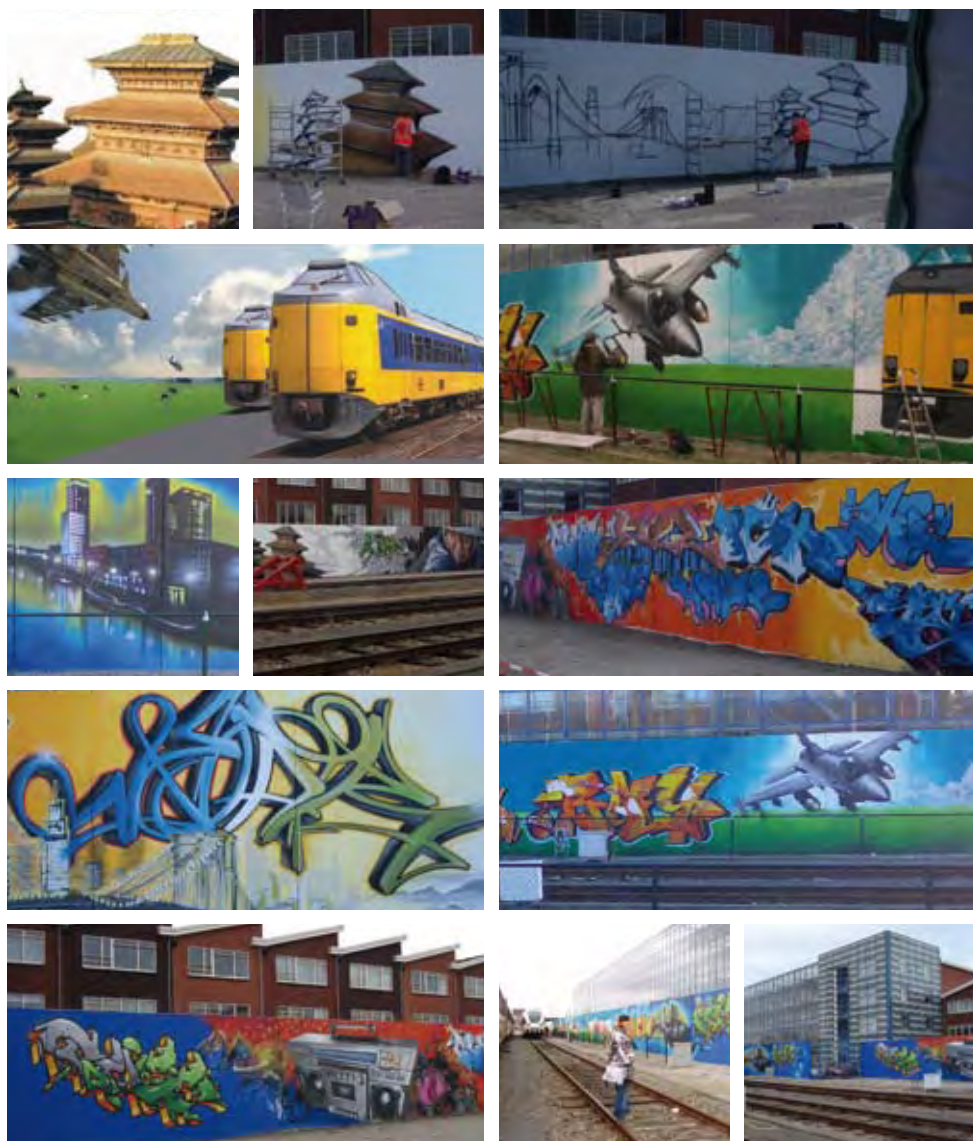

Leeuwarden 2007, Leeuwarden 2007, Heusden 2007

Wijnhornsterstraat

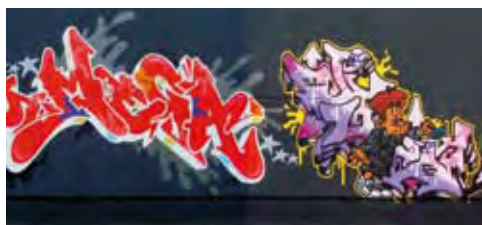
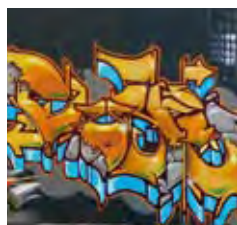
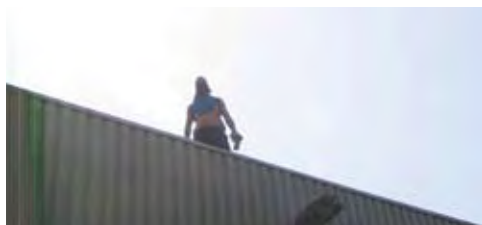
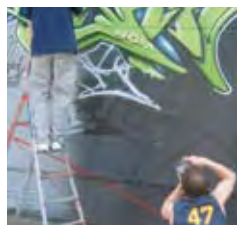
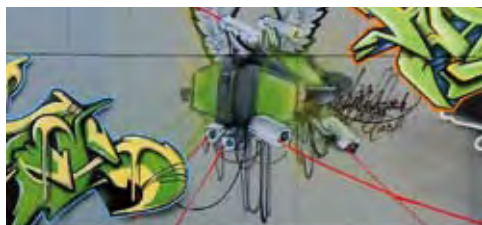

Hilde van der lest

Waar we bijzonder trots op zijn is dat na overleg met NS en CHF het is gelukt om in de tweede helft van 2006 de grootste graffiti muur van Nederland te realiseren. Een ruim 180 meter lang en 3,5 meter hoge betonnen muur die de begrenzing vormt tussen het NS-station en het nieuwe complex aan de Van Loonstraat van de CHF is in ruim een maand door 40 kunstenaars uit binnen en buitenland bespoten.

Wallstreetmeeting

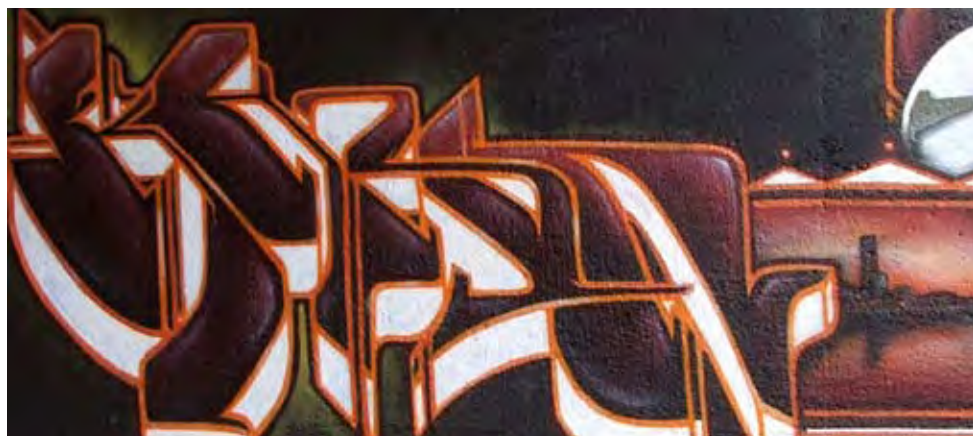
**“Het is niet de fame,
maar de zoektocht naar een authentieke vormtaal ...”**

L.J.

Taal is het menselijke systeem dat waarnemingen filtert tot bevattelijke informatie, dus taal is een verwijzing naar het onderwerp dat het beschrijft'. Zonder woorden ziet hij niks, omdat hij volgens zichzelf voortdurend alles benoemt. In zijn pieces draait hij dit principe om.

Het schrift staat aan de basis van zijn creativiteit, maar de letterlijke leesbaarheid is in zijn werk ondergeschikt aan de 'gevoelsmatige swing' die hij het probeert te geven. Het is niet de fame, maar de zoektocht naar een authentieke vormtaal binnen de 'krappe kaders van graffiti' die hem soms volledig opsluiten in deze wereld. Enerzijds wil hij veel verder gaan dan deze kaders, anderzijds denkt hij dat ze juist nodig zijn om zijn creativiteit tonen.

ETRS

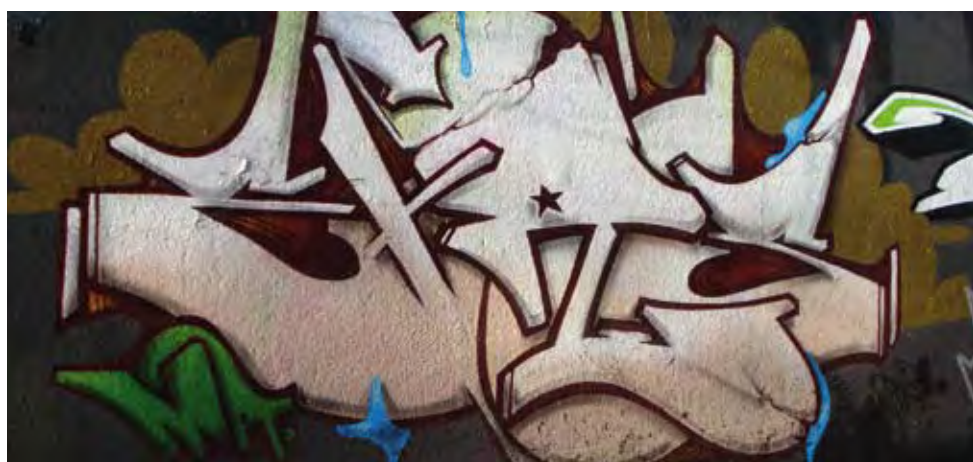
“Gewapend met spuitbussen was hij vastberaden om de wereld ‘vrij’ te maken”

Etrs

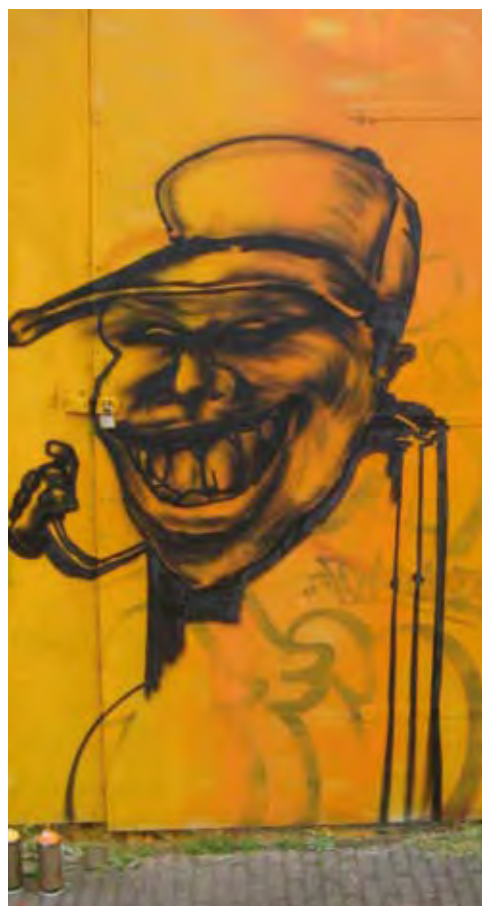
Who's your god? Geboren 20 05 1985. In het begin beïnvloed door beat street, en door zijn oom begon zijn nachtelijke jeugd. Gewapend met spuitbussen was hij vastberaden om de wereld ‘vrij’ te maken. Hoe hij op dat moment graffiti ervoer was dat graffiti wat te melden had. Of het nou politiek of geloof was. . . Hij had wat te melden en hij vertikte het om in het stramien van de maatschappelijke grijze muis te verdwijnen. Helaas verdween met de jaren ook zijn politieke en romantische statement. Totdat hij anderhalf jaar geleden op de rem trapte.

Hij was zat van het wereldje graffiti... Nu, een stuk verder kan hij ook zeggen dat zijn werk ook een stuk verder is, dat wil zeggen zijn werk is weer doordrenkt van zijn boodschap en zijn boodschap luidt WHO'S YOUR GOD? Hiermee duidt hij aan dat we in een wereld leven die beweert steeds meer identiteit te kennen maar zo persoons gericht is dat we juist onze unieke identiteit verliezen. De waarheid die we tegenwoordig als absolutie kennen komt in de vorm van tv. Kinderen groeien op zonder eigenlijk echt het gevoel te kennen hoe het is om kind te zijn. Er zit snelheid in de wereld die niet meer de moeite neemt om daadwerkelijk te genieten van het leven op zich. En juist deze laatste zin was juist zijn essentie om graffiti te bedrijven. Met zijn werk wil hij je 's ochtends met je loopje naar je baan shockeren, je doen verbazen je het besef geven dat je niet pas hoeft te genieten van het leven op je 60e.

Etrs, still runnin'.

Leeuwarden 2007, Groningen 2007, Leeuwarden 2007

Leeuwarden 2005, Leeuwarden 2007

TBAG

“steen, metaal, hout en kunststof. Van muur tot doek... alles is mogelijk..”

TBag

Just writing my name...TBag. Deze 35 jarige Leeuwarder is sinds 1986 actief in de Leeuwarder graffitiscene. Geinspireert door pioniers als Chief, Spock, Psycho, Pac, High, Skeme en dergelijke is hij begonnen met schrijven onder de naam Acces...TAC Crew. Vanaf 1992 veranderde hij zijn pseudoniem naar TBag...TFC Crew.

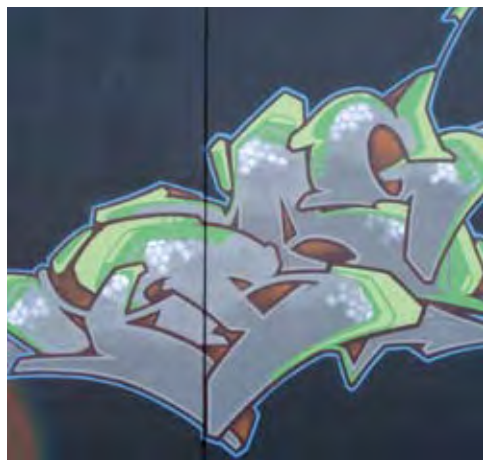
Na bijna 8 jaar non actief te zijn geweest heeft hij in 2004 graffiti weer opgepakt . Dit dankzij de personen met wie hij heden ten dage actief graffiti schrijft. Deze mensen hebben hem door hun style en skillz gemotiveerd om de spuitbussen weer op te pakken. Samen vormen ze de TFC Crew...The Final chapter. Zijn style heeft hij over de loop van jaren ontwikkeld tot de style die hij zelf omschrijft als compact minimalisme. Dit is te herkennen in zijn werk op zowel beton als canvas. Vorm, compositie en kleur zijn voor hem essentiële onderdelen van zijn werk. Dit probeert hij te uiten met zijn werk op steen, metaal, hout en kunststof. Van muur tot doek... alles is mogelijk.

“Graffiti is a way of life.....als het virus je eenmaal te pakken heeft laat het je niet meer los.
Dit is een van de beter dingen die in mijn leven is overkomen en ik kan het een ieder aanraden.

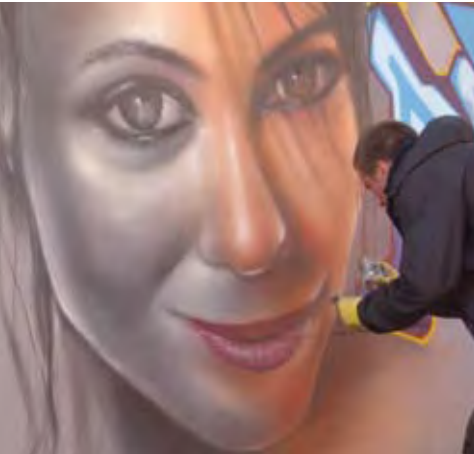
Leeuwarden 2006, Leeuwarden 2007

Leeuwarden 2007, Leeuwarden 2007, Leeuwarden 2007

Fietstunnel CHN

Oude Lombardsteeg

Stephensonviaduct

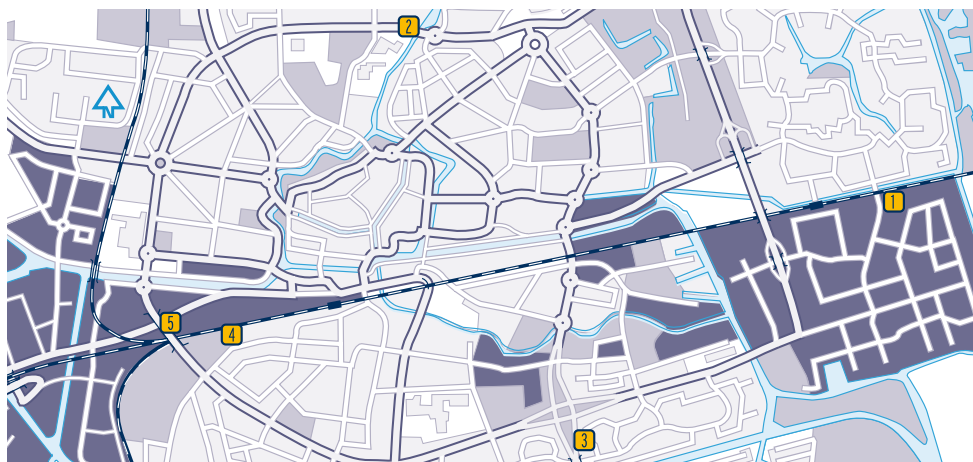

Sporthal Nylân

Drachtsterweg

Legale kunstmuren

De gemeente heeft een aantal plaatsen beschikbaar gesteld waar legaal kan worden geoefend voor het grote werk:

- 1 De muur langs het spoor bij station Camminghaburen
- 2 De twee fietstunneltjes van de Dammelaan, nabij de Dokkumer Ee en de kinderboerderij
- 3 De geluidmuur langs de Drachtsterweg
- 4 De west- en noordzijde van de sporthal Nylân
- 5 De 3 muren onder het Stephensonviaduct

De muur langs het spoor aan de Van Loonstraat kant

De muren aan weerszijden van de Marshallweg die onder het viaduct doorgaat

Layout

Reply dsgn

www.1971dsgn.com

1971DSGN.COM

visualcommunications

Copyright © 2008

SWL, Leeuwarden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Dit drukwerk draagt een zuiver informatief karakter en heeft slechts tot strekking een actueel fenomeen te tonen en te beschrijven. De redactie en de uitgever stellen zich niet verantwoordelijk voor de inhoud en of strekking van het getoonde en hebben geen zins tot oogmerk personen aan te zetten tot het plegen van strafbare feiten.

